

23. neděle v mezidobí C

Kdo z lidí může poznat Boží úmysly, kdo pochopí, co chce Pán? Myšlenky smrtelníků jsou totiž nejisté a naše záměry vratké. Vždyť porušitelné tělo duši zatěžuje a pozemský příbytek utlačuje mysl plnou starostí. (Mdr 9,13-15)

První čtení

Knihy Moudrosti 9,13-19

Kdo z lidí může poznat Boží úmysly, kdo pochopí, co chce Pán? Myšlenky smrtelníků jsou totiž nejisté a naše záměry vratké. Vždyť porušitelné tělo duši zatěžuje a pozemský příbytek utlačuje mysl plnou starostí. S námahou luštíme smysl pozemských věcí, nesnadno nalézáme to, co je nejjednodušší. Kdo může vyzkoumat to, co je v nebi? Kdo poznal tvou vůli, když jsi mu nedal moudrost a z výšin neposlal svého svatého ducha? A tak se upravilo chování těch, kdo jsou na zemi, lidé se naučili, co je ti milé, a moudrostí se zachránili.

Druhé čtení

Filomenovi 9b-10.12-17

(Mluví to) Pavel, stařec, a nyní vězeň pro Krista Ježíše. Prosím tě za svého syna, kterému jsem dal život (tady) v žaláři, Onezima. Posílám ti ho nazpátek, (přijmi ho,) jako by to bylo moje vlastní srdce. Nejráději bych si ho nechal u sebe, aby mi sloužil místo tebe (tady) ve vězení, (které snáším pro hlásání) evangelia. Ale nechtěl jsem nic udělat bez tvého souhlasu, aby tvůj dobrý skutek nevypadal jako vynucený, nýbrž byl dobrovolný. Vždyť snad proto ti byl vzat na čas, abys ho dostal nazpátek navždycky, ne už jako otroka, ale jako něco více než otroka: jako drahého bratra. Když i mně je (tolik milý), jak teprve tobě, jako člověk i jako křesťan. Jsi-li tedy (přesvědčen), že já a ty patříme k sobě, přijmi ho, jako bych to byl já sám.

Evangelium

Lukáš 14,25-33

Ježíše cestou doprovázely velké zástupy. Obrátil se k nim a řekl: "Když někdo přichází ke mně a neklade svého otce, svou matku, ženu, děti, bratry a sestry – ano i sám sebe – až na druhé místo, nemůže být mým učedníkem. Kdo nenese svůj kříž a nejde za mnou, nemůže být mým učedníkem. Když někdo z vás chce stavět věž, nesedne si napřed a nespočítá náklady, jestli má dost

na dokončení stavby? Kdyby totiž položil základy a nestačil ji dokončit, vysmáli by se mu všichni, kdo by to viděli, a říkali by: 'Tenhle člověk se pustil do stavby, ale nemohl ji dokončit.' Nebo když má některý král vytáhnout proti jinému králi, aby s ním vedl válku, nesedne si napřed a neuvažuje, jestli se může s deseti tisíci (vojáků) utkat s tím, kdo proti němu táhne s dvaceti tisíci? Jestliže na to nestačí, vyšle posly, dokud je ten druhý (král) ještě daleko, a žádá o podmínky míru. Tak ani žádný z vás, kdo se nezřekne všeho, co má, nemůže být mým učedníkem."

K zamyšlení

S Ježíšem se vydává na cestu ohromné množství lidí. Všichni tito spolu-cestující vytvářejí to, co Ježíš skutečně myslí pod slovem následování. Ježíš se jim v žádném případě nevnucuje. Nestačí s ním ale pouze spolu-cestovat. Kdo se chce opravdově k Ježíši přidružit, musí se jasně rozhodnout. A dnes? Spousta lidí sama sebe nazývá křesťany nebo jsou jako křesťané oficiálně registrováni. Ale jak to doopravdy vypadá s rozhodným následováním mimo toho nenápadného spolu-cestování?

Rozhodnutí následovat Ježíše má své následky. Obsahuje odvahu zpochybnit můj dosavadní životní styl. Ježíšovi však nejde o zřeknutí se něčeho z vůle zřeknutí se, jak tomu často špatně rozuměla dřívější askeze, ale o takový postoj, který postaví Boha do středu a z toho vyplývající relativnost všech vazeb na lidi, majetek a věci. Když se Bůh stane středem našeho života a ostatní oblasti našeho života, které si často stavíme do středu své existence a které rádi zbožšťujeme a absolutizujeme, ustoupí do pozadí. Pak se náš život uspořádá novým způsobem. Na tyto oblasti života, kterým rádi v životě přisuzujeme tu největší hodnotu – rodina, majetek, povolání ... – budeme nahlížet novým pohledem, kdy ve středu našeho vztahu stojí Bůh.

Následování Ježíše znamená radikální změnu našich perspektiv, které se týkají pozemských skutečností a vztahů, které jsou nám milé a drahé. Vzdát se majetku je naléhavá žádost evangelisty Lukáše, který rozpoznává, že majetek poskytuje lživé a falešné jistoty a vede k egoismu. Zmínka kříže je obrazem toho, že naše okolí nám nepoděkuje, když najednou přestaneme akceptovat současné společenské představy hodnot nebo je zpochybníme. Dobrý příklad najdeme ve druhém čtení, které hovoří o pobuřujícím Pavlově požadavku na Filoména, aby se vzdal svého práva tvrdě potrestat uprchlého otroka Onesima a přijmout ho jako sobě rovného! Také pro nás samotné je těžké žít a jednat podle soudů takzvané západní kultury. Kdo se pokusí o jinakost stane se nepohodlným a obtížným pro své okolí.

Následování Krista tedy znamená, že v podstatě není možné vyhnout se rozlišování a rozhodnutím a zlehčovat důsledky, jak bývá tendencí naší lidské přirozenosti. Že se však nemáme rozhodovat a nést důsledky bez uvážení, že se nemáme nechat strhnout exstatickým nadšením, vysvětluje Ježíš ve dvou obrazech druhého čtení. Jak stavitel věže tak král si musí nejdříve rozmyslet, jaké bude mít jejich chován následky a zda jsou ve stavu tyto následky nést. Tato přirovnání nás nechťejí odradit od následování Ježíše, ale ukazují na důležitost těchto rozhodnutí a varují před zklamáním.

Při vědomí možných následků našeho jednání platí, že opravdová životní rozhodnutí se získávají modlitbou, reflexí a rozlišujícím a indiferentním životním postojem. Tento postoj je však jedině tehdy možný, když jsme připraveni držet si odstup ode všeho co nás může spoutat a omezit – moc, peníze, kariéra, nesvobodně navázané vztahy ... Nic z tohoto není podstatné pro naši opravdovou hodnotu. Jen sám Bůh je ten, který dává směr a hodnotu našemu životu.